

121MWC

Print Request: Selected Document(s): 1

Time of Request: September 26, 2005 03:07 AM EDT

Number of Lines: 66

Job Number: 1841:62711937

Client ID/Project Name:

Research Information:

dpcm;findag
(((dijkgraaf)) AND date geq(3/26/2005))

Send to: LNEPROF, 121MWC
ERASMUS UNIVERSITEIT ROTTERDAM
POSTBUS 1738
ROTTERDAM, NLD 3000DR

1 of 8 DOCUMENTS

Copyright 2005 Het Financieele Dagblad
Het Financieele Dagblad

September 22, 2005

LENGTH: 867 words

HEADLINE: 'Overheids-nv in huisvuilmarkt een zegen'

BODY:

Verplichte aanbesteding huisvuilinzameling door alle gemeenten zou winstpunt zijn

HANS VERBRAEKEN

AMSTERDAM - Gemeentelijke nv's zijn als het gaat om marktwerking soms juist een zegen. Neem bijvoorbeeld de afvalinzamelingsmarkt. Die is sterk geconcentreerd, met daarop een aantal zeer grote particuliere ondernemingen. Door de activiteit van juist door de overheid gedomineerde bedrijven 'ontstaat een mooie markt. Ze houden elkaar wakker.'

Dat stelt econoom Elbert **Dijkgraaf** van de Erasmus Universiteit in Rotterdam op basis van een begin dit jaar gepubliceerd onderzoek. **Dijkgraaf** haakt daarmee in op de al jaren aanhoudende klachten van particuliere bedrijven binnen de afvalinzamelingssector over kruissubsidiering en concurrentievervalsing door overheids-nv's. Dat thema concurrentievervalsing is in politiek Nederland momenteel een actueel gespreksonderwerp. Het betreft een groot aantal terreinen, van bijklussende onderhoudsdiensten en plantsoendienst van gemeentelijke instellingen, gesubsidieerde horecagelegenheden, en hbo-opleidingen die met commerciële opleiders concurreren, tot en met de woningcorporaties.

Overheidsbedrijven moeten zich bij hun leest houden, of als zij commerciële activiteiten ondernemen, moeten zij een heldere scheiding aanbrengen tussen publieke en commerciële activiteiten, zo stellen de verschillende werkgeversorganisaties. Het ministerie van Economische Zaken past momenteel de Mededingingswet zodanig aan dat gedragsregels voor overheidsbedrijven worden opgenomen om het probleem van de oneerlijke concurrentie op te lossen.

Zijn de overheids-nv's in de afvalbranche zuiver bezig? 'Ik heb geen indicatie om te veronderstellen dat concurrentievervalsing en de kruissubsidies een groot probleem vormen in de afvalbranche', zegt **Dijkgraaf**. 'De aandeelhouders - de gemeenten - in de publieke nv's zitten erbovenop. Geen wethouder wil riskeren dat er verliezen op commerciële activiteiten worden afgedekt met tariefsverhogingen voor de publieke diensten. In het huidige politieke klimaat zou dat voor hen tot problemen leiden.'

Dijkgraafs conclusie moet de overheidsgedomineerde bedrijven in de afvalbranche als muziek in de oren klinken. Want deze overheids-nv's wordt geregeld voor de voeten geworpen dat zij 'bedrijfje spelen' vanuit een beschermde markt en zich daarbij bedienen van kruissubsidies. 'Ze willen ons

'Overheids-nv in huisvuilmarkt een zegen' Het Financieele Dagb

bloed', zegt Ton Doppenberg, directeur van Omrin, een publieke nv met alle 31 gemeenten in Friesland als aandeelhouder. Hij doelt op de strijd die gaande is rond de afvalinzameling in een aantal gemeenten in Groningen en Friesland tussen Omrin en de twee grootste private huisvuilinzamelaars, Van Gansewinkel Groep en Sita (onderdeel van het Franse Suez). 'Ze willen de publieke nv's op de afvalmarkt uitsluiten.'

'Onze activiteiten buiten onze gemeentelijke taken zijn ondergebracht in aparte bv's. De publieke en commerciële activiteiten hebben niets met elkaar te maken', zegt Doppenberg. Ook bij een gelijksoortig bedrijf als DAR (eigendom van gemeente Nijmegen) en Irado (eigendom van gemeente Schiedam en Vlaardingen) worden strikte scheidingen aangebracht, aldus hun directeuren. 'Je moet het als gemeente gewoon goed organiseren, dan is er niets aan de hand', zegt Huub Bosch van DAR. 'Bij ons zijn de verschillende activiteiten keurig gescheiden. Ze zeggen wel: jullie hoeven geen vennootschapsbelasting te betalen. Inderdaad, dat klopt, maar wij krijgen ook geen subsidies voor innovatie en energie.' Irado-directeur Henk Eikenbroek: 'Wij zijn transparant en er is geen sprake van kruissubsidies. In onze raad van commissarissen is dat juist een punt van zorg. Overigens, er is geen enkele gemeente die graag ziet dat er kosten op haar afgewenteld worden.'

Dijkgraaf mag dan vanwege de aanwezigheid van publieke nv's de huisvuilbranche als een 'mooie markt' typeren, hij stelt ook dat die markt nog beter zou functioneren als de gemeentelijke overheidsbedrijven verplicht zouden worden hun beschermde 'thuismarkt' op te geven. Iets wat Sita en Van Gansewinkel al jaren bepleiten. 'Verplichte openbare aanbesteding zou nog meer efficiëntie brengen', aldus **Dijkgraaf**, 'net als in het Verenigd Koninkrijk.'

Ton Doppenberg van Omrin bestrijdt die stelling: 'In het Verenigd Koninkrijk wordt dat wel zo gedaan, maar zijn de prijzen daar ook een stuk gedaald? Je hebt daar drie grote bedrijven, waaronder Sita, die de markt beheersen, en dat heeft de burger niets opgeleverd. Daar is juist sprake van een enorme marktconcentratie.' Zo'n verplichte aanbesteding is ook vanuit Brussel in de aanbestedingsrichtlijn niet voorgeschreven. Gemeenten die aandeelhouder zijn in een bedrijf, kunnen dat bedrijf een opdracht geven zonder openbaar aan te besteden. Sita kan ook een opdracht geven aan een dochter zonder openbare aanbesteding.

Marktconcentratie

De private bedrijven (24) bedienen 34% van de markt

Sita is het grootst en haalt het vuil op in 82 gemeenten

Van Gansewinkel staat op 2de plaats met 39 gemeenten

Van Kaathoven derde met 11 gemeenten

Rest private bedrijven kleiner

66% van de markt in handen van overheids-nv's (25%) en gemeenten (41%)

LANGUAGE: Dutch / Nederlands

LOAD-DATE: September 21, 2005